

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย
ในเขตกรุงเทพมหานคร

Factor Affecting Global Warming Reduction Behavior of Undergraduate Students
in Bangkok Metropolis

กุลธิดา เพ็งผล¹ นุชนาถ มั่งคั่ง² และจักรกฤษณ์ มหัจฉริยวงศ์³

Kultida Pengphol¹, Nuchanata Mungkung² and Jukkrit Mahujchariyawong³

บทคัดย่อ

การศึกษา ระดับการรับข่าวสาร ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรม ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรม การได้รับข่าวสาร และการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความรู้ และความตระหนักต่อภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับสูง โดยนิสิตนักศึกษาศาสาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีระดับการรับข่าวสาร ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรม ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการลดภาวะโลกร้อนสูงกว่า นิสิตนักศึกษาศาสาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อน โดยการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ (Path Analysis) พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน และการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลทางตรงต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยทั้งสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ABSTRACT

The study on the news exposure, experiences, knowledge, awareness and behavior in Global Warming activities of university students in Bangkok, the finding of the study showed that behavior, news exposures and participation in the Global Warming activities of the students are moderate. The knowledge and awareness on Global Warming of students are high and the students of Science and Technology Program are more active on news exposure, Global Warming activities participation rather than students from Social and Humanity Program. The factors on the behavior to reduce Global Warming by Path Analysis approach, the finding showed that the participate in Global Warming activities and exposure on news about Global Warming issues are the main factors to reduce Global Warming behavior of the students from Social and Humanity Program and Science and Technology Program.

Keywords : Global Warming, Global Warming Reduction Behavior

E-mail : kultida79@hotmail.com

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการจัดการทรัพยากร โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900

² อาจารย์ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900

³ อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900

คำนำ

ประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอยู่ในอันดับที่ 22 ใน 30 ประเทศแรกของโลก และอยู่ในอันดับที่ 7 ของกลุ่มประเทศในเอเชีย โดยในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา มีอัตราการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ร้อยละ 12.8 ต่อปี คิดเป็น 4.2 ตันต่อคนต่อปี (กวี โยป-ชน, 2550) และกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นศูนย์กลางการดำเนินกิจกรรมของประเทศและมีประชากรมากถึง 12 ล้านคน มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกร้อยละ 24 ของทั้งประเทศ (อภิรักษ์ โกษะโยธิน, 2550) และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ถูกปล่อยจากการใช้พลังงานของประชากรเป็นจำนวนร้อยละ 40 ของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อปี (สำนักงานสิ่งแวดล้อมกรุงเทพมหานคร, 2550) ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องเร่งส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่อาศัยในกรุงเทพมหานครให้เข้าใจถึงปัญหาต่างๆ ที่สัมพันธ์กับภาวะโลกร้อน การศึกษาวิจัยนี้จึงเป็นการศึกษาวิจัยถึงนโยบาย และกิจกรรมลดภาวะโลกร้อนของกรุงเทพมหานคร ระดับพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อน และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อน โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นฐานพลังที่สำคัญในการกระจายความรู้ความเข้าใจไปสู่วงกว้างเพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักและจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประกอบการพิจารณากำหนดทิศทางการวางแผนและพัฒนานโยบายในการสร้างความตระหนักแก่ประชาชน เพื่อจะนำไปสู่พฤติกรรมที่ช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด

อุปกรณ์และวิธีการ

วิธีการวิจัย

ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 1 - 4 ประจำปีการศึกษา 2550 จำนวน 400 คน ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 270 คน และนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 130 คน โดยใช้แบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลของนิสิตนักศึกษา โดยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Path Analysis) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

วิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ระดับการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน (ตารางที่ 1) การเข้าร่วมกิจกรรมทางสิ่งแวดล้อม (ตารางที่ 2) ความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อน (ตารางที่ 3) ความตระหนักต่อภาวะโลกร้อน (ตารางที่ 4) และ พฤติกรรมลดภาวะโลกร้อน (ตารางที่ 5) โดยคำนวณจากสูตรดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์การแบ่งระดับการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

ระดับการรับสื่อข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย แต่ละข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	
		ข่าวสารทางเดียว	ข่าวสารสองทาง
ต่ำ	0.00 – 1.33	0.00 – 14.66	0.00 – 5.33
ปานกลาง	1.34 – 2.66	14.67 – 29.33	5.34 – 10.66
สูง	2.67 – 4.00	29.34 – 44.00	10.67 – 16.00

ตารางที่ 2 เกณฑ์การแบ่งระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสิ่งแวดล้อม

ระดับการเข้าร่วมกิจกรรม ทางสิ่งแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย แต่ละข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ยรวม
ปานกลาง	0.34 – 0.66	3.34 – 6.66
สูง	0.67 – 1.00	6.67 – 10.00

ตารางที่ 3 เกณฑ์การแบ่งระดับความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

ระดับการความรู้	ค่าเฉลี่ย แต่ละข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย		
		ด้านสาเหตุ	ด้านผลกระทบ	ด้านการป้องกัน
ต่ำ	0.00 – 0.33	0.00 – 2.00	0.00 – 1.33	0.00 – 1.66
ปานกลาง	0.34 – 0.66	2.01 – 4.00	1.34 – 2.66	1.67 – 3.33
สูง	0.67 – 1.00	4.01 – 6.00	2.67 – 4.00	3.34 – 5.00

ตารางที่ 4 เกณฑ์การแบ่งระดับความตระหนักต่อภาวะโลกร้อน

ระดับความตระหนัก	ค่าเฉลี่ย แต่ละข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ยแต่ละส่วน	
		ความตระหนักต่อหน้าที่	ความตระหนักต่อกิจกรรม และนโยบาย
ต่ำ	0.00 – 1.33	0.00 – 9.33	0.00 – 9.33
ปานกลาง	1.34 – 2.66	9.34 – 18.66	9.34 – 18.66
สูง	2.67 – 4.00	18.67 – 28.00	18.67 – 28.00

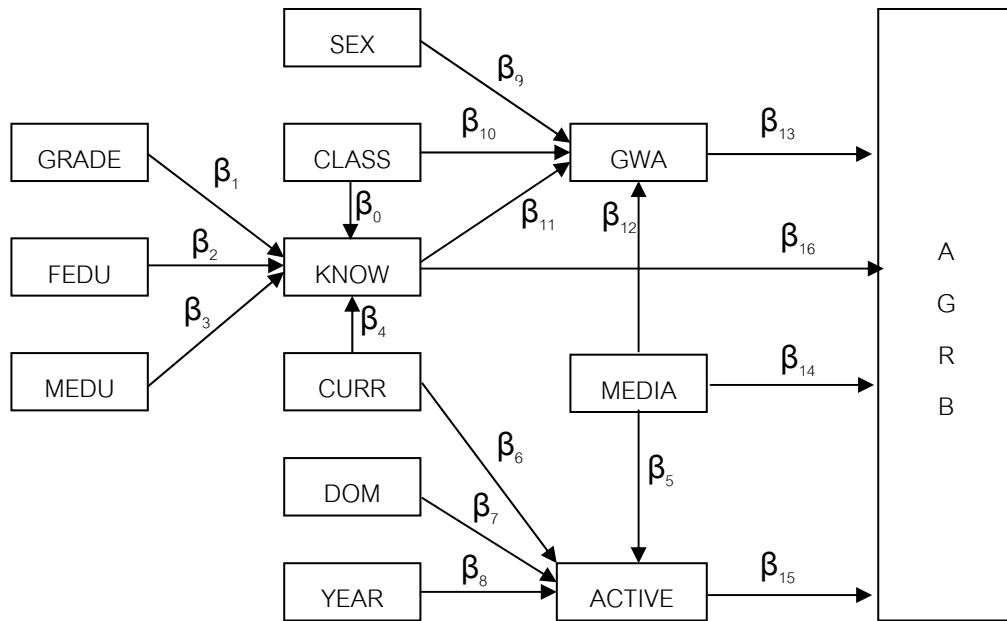
ตารางที่ 5 เกณฑ์การแบ่งระดับพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อน

ระดับ พฤติกรรม	ค่าเฉลี่ย แต่ละข้อ คำถาม	ค่าเฉลี่ย พฤติกรรม	ค่าเฉลี่ยแต่ละส่วน			
			ชีวิตประจำวัน	การเลือก ซื้อสินค้า	การเดินทาง	การ เผยแพร่ ความรู้
ต่ำ	0.00 – 1.33	0.00 -26.67	0.00 – 12.00	0.00 – 6.66	0.00 – 5.33	0.00 – 2.66
ปานกลาง	1.34 – 2.66	26.68 – 53.34	12.01 – 24.00	6.67 – 13.33	5.34 – 10.66	2.67 – 5.33
สูง	2.67 – 4.00	53.35 – 80.00	24.01 – 36.00	13.34 – 20.00	10.67 – 16.00	5.34 – 8.00

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Path Analysis) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2545) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มีการกำหนดตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครดังตารางที่ 6 และแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร (ภาพที่ 1)

ตารางที่ 6 ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	หน่วยการวัด
ตัวแปรตาม	
พฤติกรรมลดภาวะโลกร้อน (AGRB)	คะแนนพฤติกรรม มีค่าระหว่าง 0 - 80 คะแนน
ตัวแปรอิสระ	
เพศ (SEX)	0 = ชาย, 1 = หญิง
ภูมิลำเนา (DOM)	0 = กรุงเทพมหานคร, 1 = ต่างจังหวัด
ชั้นปี (CLASS)	ปี
สาขาที่กำลังศึกษา (CURR)	0 = กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 1 = กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
เกรดเฉลี่ยสะสม (GRADE)	0 = ต่ำกว่า 2.00, 1 = 2.00 – 2.49, 2 = 2.50 – 2.99, 3 = 3.00 – 3.49, 4 = 3.50 ขึ้นไป
ระดับการศึกษาของบิดา (FEDU)	0 = ไม่ได้ศึกษา, 1 = ประถมศึกษา, 2 = มัธยมศึกษาตอนต้น, 3 = มัธยมศึกษาตอนปลาย, 4 = อนุปริญญา/ปวส., 5 = ปริญญาตรี, 6 = ปริญญาโทหรือสูงกว่า
ระดับการศึกษาของมารดา (MEDU)	0 = ไม่ได้ศึกษา, 1 = ประถมศึกษา, 2 = มัธยมศึกษาตอนต้น, 3 = มัธยมศึกษาตอนปลาย, 4 = อนุปริญญา/ปวส., 5 = ปริญญาตรี, 6 = ปริญญาโทหรือสูงกว่า
ระยะเวลาที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร (YEAR)	ปี
การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน (MEDIA)	จำนวนประเภทสื่อที่ได้รับข่าวสารต่อปี 15 ประเภท
การเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน (ACTIVE)	คะแนนการเข้าร่วมกิจกรรม มีค่าระหว่าง 0 – 10 คะแนน
ความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อน (KNOW)	คะแนนความรู้ มีค่าระหว่าง 0 – 15 คะแนน
ความตระหนักในการลดภาวะโลกร้อน (GWA)	คะแนนความตระหนัก มีค่าระหว่าง 0 – 56 คะแนน

ภาพที่ 1 แนวคิดเส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

จากภาพที่ 1 สามารถเขียนเป็นสมการโครงสร้าง (Structural Equation) ได้ดังนี้

$$\text{KNOW} = \beta_0 \text{CLASS} + \beta_1 \text{GRADE} + \beta_2 \text{FEDU} + \beta_3 \text{MEDU} + \beta_4 \text{CURR}$$

$$\text{ACTIVE} = \beta_5 \text{MEDIA} + \beta_6 \text{CURR} + \beta_7 \text{DOM} + \beta_8 \text{YEAR}$$

$$\text{GWA} = \beta_9 \text{SEX} + \beta_{10} \text{CLASS} + \beta_{11} \text{KNOW} + \beta_{12} \text{MEDIA}$$

$$\text{AGRB} = \beta_{13} \text{GWA} + \beta_{14} \text{MEDIA} + \beta_{15} \text{ACTIVE} + \beta_{16} \text{KNOW}$$

หมายเหตุ β คือ ค่าสัมประสิทธิ์แสดงความสัมพันธ์ (Standardized Coefficient)

ค่าสัมประสิทธิ์แสดงความสัมพันธ์ ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุ เมื่อได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อน ดำเนินการวิเคราะห์ถดถอยพหุปัจจัยเฉพาะเท่านั้น ซึ่งจะได้สมการโครงสร้างใหม่ที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อน และวิเคราะห์คำนวณหาผลกระทบทางตรง (Direct Effect) และผลกระทบทางอ้อม (Indirect Effect)

ผลการศึกษาและวิจารณ์

นโยบายและการดำเนินการเกี่ยวกับการลดภาวะโลกร้อนของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครตระหนักถึงปัญหาภาวะโลกร้อน จึงได้ดำเนินนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมรับมือกับปัญหาภาวะโลกร้อน (สำนักงานสิ่งแวดล้อมกรุงเทพมหานคร, 2550) โดยกำหนดแนวทางดำเนินการ 5 ประเด็น ได้แก่ 1) การพัฒนาระบบขนส่งมวลชนและการปรับปรุงระบบจราจร 2) การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก 3) การปรับปรุงอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าในอาคาร (Green Building) 4) การจัดการขยะและบำบัดน้ำเสีย และ 5) การเพิ่ม

พื้นที่สีเขียว ซึ่งกรุงเทพมหานครได้รับการสนับสนุนจากธนาคารโลก (World Bank) (อภิรักษ์ โกษะโยธิน, 2550) โดยส่งคณะทำงานเข้ามาสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากองค์กรภาครัฐและองค์กรเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนโครงการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกรุงเทพมหานคร

ข้อมูลนิสิตนักศึกษา และการวิเคราะห์ระดับการได้รับข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรม ความรู้ ความตระหนัก และ พฤติกรรมลดภาวะโลกร้อน

นิสิตนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอายุเฉลี่ย 19 ปี และ 20 ปี ตามลำดับ โดยทั้งสองกลุ่มสาขามีภูมิลำเนากรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน สำหรับระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครโดยเฉลี่ยของนิสิตนักศึกษาทั้งสองสาขา คือ 11 ปี และ 9 ปี นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 รองลงมา คือ ระดับชั้นปีที่ 2 โดยนิสิตนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ได้เกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ช่วง 2.50 – 2.99 และนิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอยู่ช่วง 2.00 – 2.49 ด้านระดับการศึกษาของบิดาและมารดาของนิสิตนักศึกษาทั้งสองสาขาส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับปานกลาง โดยสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนสูงกว่าสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ซึ่งแหล่งข้อมูลข่าวสารทางเดียวที่นิสิตนักศึกษาทั้งสองกลุ่มสาขาได้รับข้อมูลเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนมากที่สุด คือ โทรทัศน์ รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต และพบว่ามีวิทยุเรียน และเพื่อนเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารสองทางที่นิสิตนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ได้รับสูงสุด ส่วนนิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้รับสูงสุดคือ เพื่อน

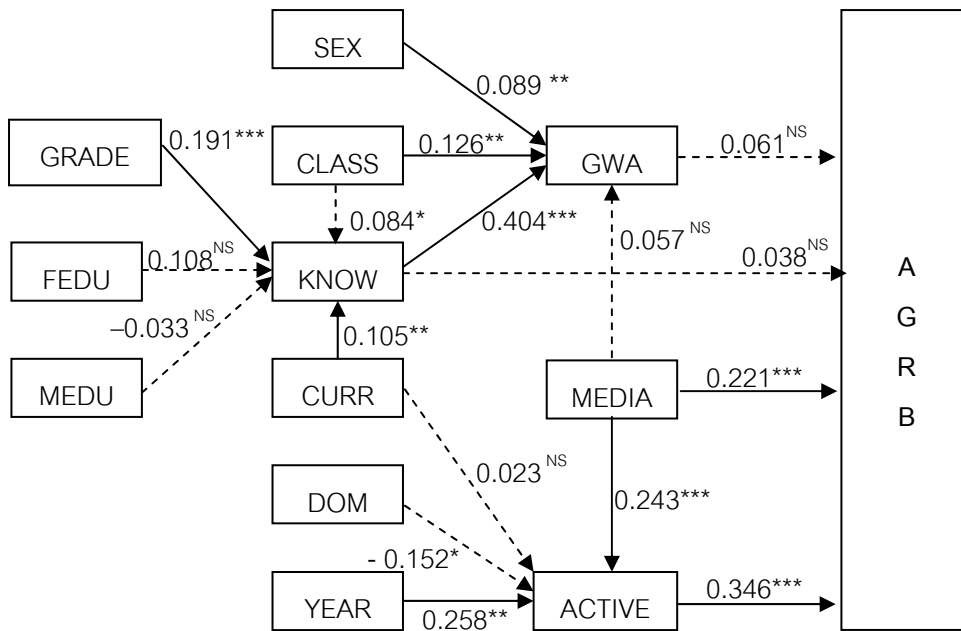
นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับปานกลาง โดยนิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนสูงกว่านิสิตนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ซึ่งทั้งสองกลุ่มสาขาได้เข้าร่วมกิจกรรมการร่วมเดินรณรงค์ปิดไฟมากที่สุด

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยมีความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับสูง โดยนิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนสูงกว่าสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และพบว่านิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความรู้ด้านสาเหตุที่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน และการป้องกันการเกิดภาวะโลกร้อนสูงกว่านิสิตนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยมีความตระหนักต่อภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับสูง โดยนิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความตระหนักต่อหน้าที่สูงกว่าสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ แต่นิสิตนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มีความตระหนักต่อกิจกรรมและนโยบายเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนสูงกว่าสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยมีพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับปานกลาง โดยนิสิตนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มีการปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อลดภาวะโลกร้อนสูงกว่านิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่นิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้า การเดินทาง และการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนสูงกว่านิสิตนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

จากภาพที่ 2 สามารถเขียนเป็นสมการโครงสร้าง (Structural Equation) ได้ดังนี้

$$\text{KNOW} = 0.084 \cdot \text{CLASS} + 0.191^{***} \cdot \text{GRADE} + 0.108^{\text{NS}} \cdot \text{FEDU} - 0.033^{\text{NS}} \cdot \text{MEDU} + 0.105^{**} \cdot \text{CURR}$$

$$\text{ACTIVE} = 0.243^{***} \cdot \text{MEDIA} + 0.023^{\text{NS}} \cdot \text{CURR} - 0.152 \cdot \text{DOM} + 0.258^{**} \cdot \text{YEAR}$$

$$\text{GWA} = 0.089^{**} \cdot \text{SEX} + 0.126^{**} \cdot \text{CLASS} + 0.404^{***} \cdot \text{KNOW} + 0.057^{\text{NS}} \cdot \text{MEDIA}$$

$$\text{AGRB} = 0.061^{\text{NS}} \cdot \text{GWA} + 0.221^{***} \cdot \text{MEDIA} + 0.346^{***} \cdot \text{ACTIVE} + 0.038^{\text{NS}} \cdot \text{KNOW}$$

หมายเหตุ *** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

^{NS} หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

→ หมายถึง ปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติตั้งแต่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ขึ้นไป

---> หมายถึง ปัจจัยที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติตั้งแต่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ พบว่ามีปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงได้ปรับปรุงสมการโครงสร้างขึ้นใหม่ โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ใหม่ และได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

$$\text{ACTIVE} = 0.242^{***} \cdot \text{MEDIA} - 0.131^{**} \cdot \text{YEAR}$$

$$\text{AGRB} = 0.221^{***} \cdot \text{MEDIA} + 0.350^{***} \cdot \text{ACTIVE}$$

การเข้าร่วมกิจกรรม และการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลทางตรงต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ในขณะที่เดียวกันการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและระยะเวลาที่อาศัยในกรุงเทพมหานครเป็นปัจจัยที่มีผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และ 95 ตามลำดับ

การเข้าร่วมกิจกรรม และการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลทางตรงต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษาทั้งสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และ 95 ตามลำดับ ในขณะที่การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและระยะเวลาที่อาศัยในกรุงเทพมหานครเป็นปัจจัยที่มีผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนเป็นปัจจัยที่มีผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

สรุปผลและเสนอแนะ

นโยบาย และกิจกรรมต่างๆ ในกรุงเทพมหานคร เพื่อลดภาวะโลกร้อน ที่ดำเนินการผ่านมาได้รับความสนใจและความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนเป็นอย่างดี ซึ่งก่อให้เกิดเครือข่ายรณรงค์อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ควรจะดำเนินงานในทุกด้านและทุกภาคส่วนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสร้างเสริมจิตสำนึกและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่อไป

ด้านความรู้ และความตระหนักต่อภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับสูง พฤติกรรม การได้รับข่าวสาร และการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยนิสิตนักศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีระดับการรับข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรม ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนสูงกว่านิสิตนักศึกษาด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

ด้านปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนนั้น การเข้าร่วมกิจกรรม และการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลทางตรงต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยทั้งสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้น เพื่อให้การสร้างเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นโยบายหรือแนวทางในการกระตุ้นความร่วมมือในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนจึงควรมุ่งเน้นให้นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างจริงจัง รวมทั้งข้อมูลข่าวสาร และการจัดกิจกรรมเพื่อลดภาวะโลกร้อนจึงควรมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน โดยภาครัฐหรือหน่วยงานควรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นสื่อที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

กวี โยป-ชน. 2550. ยูเอ็นดีพี เผยไทยติดอันดับ 7 ตัวการปล่อยคาร์บอนในเอเชีย. ใน **มติชน** (Online).

www.measwatch.org/autopage/show_page.php?t=27&s_id=1307&d_id=1304, 19 กุมภาพันธ์ 2551.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2545. **การใช้สถิติในการวิจัยอย่างถูกต้องและได้มาตรฐานสากล**.

กรุงเทพมหานคร: เพื่อฟ้าพรินติ้ง.

สำนักงานสิ่งแวดล้อมกรุงเทพมหานคร. 2550. **ภาวะโลกร้อน**. (Online).

<http://203.155.220.217/dopc/hotworld/hotworld.htm>, 10 กุมภาพันธ์ 2551.

อภิรักษ์ โกษะโยธิน. 2550. "ยุทธศาสตร์และมาตรการป้องกันบรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อนของกรุงเทพมหานคร." **วารสารสิ่งแวดล้อม** 11 (3): 15-26.